

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1393/2022
21.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Максимовића, због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 4. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Максимовића - адвоката Наташе Тошић Сремац, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 112/21 од 20.05.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 723/22 од 20.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 21.12.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Максимовића - адвоката Наташе Тошић Сремац, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 112/21 од 20.05.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 723/22 од 20.09.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 112/21 од 20.05.2022. године окривљени Зоран Максимовић оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју му је урачунато време проведено у притвору.

Истом пресудом према окривљеном, након издржане казне, одређено је спровођење посебних мера предвиђених Законом о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, које ће се спроводити најдуже 20 година после извршене казне затвора. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 723/22 од 20.09.2022. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и браниоца окривљеног, а пресуда Вишег суда у Београду К 112/21 од 20.05.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног Зорана Максимовића - адвокат Наташа Тошић Сремац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде одредбе члана 68. став 1. тачка 5) и 10) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема прописани садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног наводи да се пресуда заснива на доказима на којима се према одредбама закона не може заснивати и као такве доказе истиче: одлуку Архиепископ Пећки Митрополит Београдско Карловачки и Патријарх Српски АЕМ бр. 71 од 07.02.2020. године, пресуду Српске православне цркве Архиепископија Београдско Карловачка епархијског црквеног суда под бројем ЕЦС 70 од 07.02.2020. године и пресуду Великог црквеног суда српске православне цркве од 24.02.2020. године. Наиме, према ставу браниоца на наведеним одлукама се не може заснивати пресуда из разлога што су у питању црквене одлуке и исте не могу бити коришћене као доказ у кривичном поступку који се водио према окривљеном.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Максимовића се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП прописано је да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињеница које се утврђују у поступку (члан 83. став 1. и 2.).

Одредбом члана 138. став 1. ЗКП прописано је да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин.

Одредбом члана 7. Закона о црквама и верским заједницама је прописано у ставу првом да држава не може ометати примену аутономних прописа цркве и верских заједница, а ставом два, да за извршење правноснажних одлука и пресуда које издају надлежни органи црква и верских заједница држава пружа одговарајућу помоћ, на њихов захтев, у складу са законом.

Одредбом члана 9. Закона о црквама и верским заједницама је прописано да цркве и верске заједнице које су регистроване у складу са овим законом имају својство правног лица.

Имајући у виду напред цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд налази да одлуке Архиепископ Пећки Митрополит Београдско Карловачки и Патријарх Српски АЕМ бр. 71 од 07.02.2020. године, пресуда Српске православне цркве Архиепископија Београдско Карловачка епархијског црквеног суда под бројем ЕЦС 70 од 07.02.2020. године и пресуда Великог црквеног суда српске православне цркве од 24.02.2020. године, саме по себи нису незаконите, већ да је реч о исправама које су донете од стране надлежних органа цркве која има својство правног лица и као такве су подобне да се у кривичном поступку користе као доказ, тим пре што је у истима

констатовано да је окривљени лишен свештеничког чина, а не околности од значаја за постојање кривичног дела за које је окривљени осуђен и оглашен кривим.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Максимовића је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да суд није правилно и потпуно утврдио када је оштећена са окривљеним први пут имала сексуални однос, те да ДНК вештачење никада не може дати резултате са 100% сигурности и свакако је могло доћи до грешке, тим пре што је вршено много након прекида трудноће. Даље наводи да је оштећена изјавила да није приморана на нешто што не жели, као и да је привлаче старији мушкарци, што је образложила чињеницом да је била заљубљена у наставника. Поред наведеног, бранилац окривљеног додаје и чињеницу да оштећена током трудноће није радила Дабл и Трипл текст, којим би се утврдило да ли је трудноћа ризична, а како се то наводи у Записнику комисије за преких трудноће као разлог прекида. Бранилац закључује и да са медицинске стране, само на основу постојања Ф 92.8 дијагнозе није довољно да се трудноћа означи ризичном и изврши прекид исте. Овакви наводи браниоца окривљеног у битном представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања и указивање на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним пресудама.

У поднетом захтеву се као разлог подношења истиче и повреда одредбе члана 68. став 1. тачка 5) и 10) ЗКП, имајући у виду да суд није саслушао сведоке који су предложени од стране браниоца по службеној дужности у истражном поступку и од стране окривљеног који се сам бранио пред судом.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи и да недостају разлози о одлучним чињеницама и да постоји знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде и исправа у списима предмета, те да суд није образложио на основу чега је закључио да је окривљени поступао са директним умишљајем, на који начин се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због погрешно и непотпуног утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране суда, повреде одредбе члана 68. став 1. тачка 5) и 10) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд, у овом делу, захтев браниоца окривљеног Зорана Максимовића оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да квалификација кривичног дела које се окривљеном ставља на терет није правилна и законита, на који начин се указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, како бранилац у захтеву уопште не наводи у чему се састоји наведена повреда закона, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости

разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче да је поступањем суда повређен устав и законом загарантована права окривљеног, а чиме се у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни касациони суд нашао да и у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Максимовића - адвоката Наташе Тошић Сремац, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев, у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4. ЗКП захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић